

Odbor za zbiranje prispevkov za pomoč Albaniji je izročil zastopnikom albanskega poslaništva v Beogradu ček za 51,468.941 din

Odbor za zbiranje prispevkov za poplavljenje v Albaniji je v soboto izročil zastopnikom albanskega poslaništva v Beogradu ček za 51,468.941 din. Odbor so zastopali: podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine Josip Rus, predsednik Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ Vladimir Simić, ministra zvezne vlade Frane Froj in Bane Andrejev, minister za delo vlade LR Srbije Spasenija Babović, generalmajor Svetozar Vukmanović-Tempo, glavni urednik »Borbe« Marjan Stilič, sekretar Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije Slavko Komar in sekretar Rdečega križa Jara Ribnikar. Albansko poslaništvo so zastopali: opravniki poslov Sofu Čomora, prvi sekretar Vasil Natanail in člani poslaništva.

Govor Vladimirja Simića

Član odbora Vladimir Simić je ob izročitvi čeka med drugim dejal: »Doleta me je čast, da vam v imenu odbora za zbiranje prispevkov za poplavljenje v Albaniji, kot zastopnikom albanske vlade in albanskega naroda izročim ta ček za 51,468.941 din, kolikor so državljani, podjetja, borci, podoficirji in oficirji Jugoslovanske armade, množične organizacije in ustanove po vsej Federativni ljudski republiki Jugoslaviji v kratkem času, v poldrugem mesecu, na poziv našega odbora zbrali in izročili kot podpora ob priliki nezasišane elementarne nesreče, ki je doletela prijateljsko in drago našo Albanijo.

Srečni bomo, če bo ta prispevek pomagal in olajšal albanski vladni in albanskemu narodu v njegovih naporih, da se pomaga prizadetim ter da se popravi ogromna gmožna škoda, ki jo je povzročila ta katastrofa.

Vemo, da je albanski narod možato sprejel ta udarec in da se je z vsemi svojimi silami lotil dela, da sam pomaga prizadetim. Občudujemo ga pri tem njegovem naporu in v njegovi hrabrosti, ki jo je vedno kazal. Toda prav tako vemo, da je ta nesreča prizadela albanski narod prav v njegovih naporih, da bi dvignil deželo iz razvalin, da bi ponovno sezidal svoje domove, obnovil svoje zaklade, ki jih je tako nesebično ter radodarno trosil in žrtvoval med sadnjo vojno, ko se je boril ne le za svobodo Albanije, temveč tudi za srečo in napredek vseh balkanskih narodov, za svobodo vseh demokratičnih dežel.

Prepričani smo, da so slavni dnevi skupne borbe naših narodov v zgodovini preteklosti ustvarili najzanesljivejšo jamstvo prijateljstva med našimi deželami, jamstvo za globoko medsebojno razumevanje naših narodov — za večno prijateljstvo. Odkrili smo našo pot, našo skupno pot. Skupno trpljenje v preteklosti in silno preizkušnje, ki so jih naši narodi pretrpeli so najboljši nauk in kažipot za naša skupna stremjenja v prihodnosti. Našim državam je potreben mir, našim narodom je potrebna graditev in obnova v miru ter kulturni in materialni dvig najširših ljudskih plasti. Naši državni in naši narodi so miroljubni iz globokega notranjega razloga njihovega razvoja; vedno so na strani tistih, ki se borijo za mir in demokracijo. V Beogradu je bila ratificirana gospodarska pogodba z Ljudsko republiko Albanijo, ki pomeni še en prispevek za mir in razvoj v mirni dobi naših držav in naših narodov.

Prosimo vas, gospod opravniki poslov, da izročite iskrene in prijateljske pozdrave predsedniku albanske vlade, narodnemu heroju gospodu Enverju Hodži, prav tako pa tudi izraze naših najiskrenejših čustev hrabremu albanskemu narodu z željo, da mu ta skromen prispevek jugoslovanskih narodov pomaga v njegovih naporih za podpiranje prizadetih in za kritje materialne škode, ki mu jo je povzročila velika elementarna nesreča.

Potem je spregovoril generalmajor Svetozar Vukmanović-Tempo, ki je naglasil skupno borbo albanskega naroda in jugoslovanskih narodov proti skupnemu sovražniku med vojno, kakor tudi borbo, ki jo zdaj vodijo ti narodi za zgraditev mira.

Odgovor Sofu Čomore, opravnika poslov albanskega poslaništva

Ob prevzemu čeka je opravniki poslov albanskega poslaništva Sofu Čomora dejal:

»Z veliko ganjenostjo prejemam iz vaših rok podporo, ki so jo jugoslovanski narodi priložili za poplavljenje v Albaniji.

Ta blagohotna gesta simbolizira veliko ljubezen, ki jo jugoslovanski narodi gojijo do albanskega naroda, in potrjuje solidarnost in bratstvo dveh sosednih držav.

Albanski narod je zelo hvaležen za pomoč, ki so mu jo narodi Jugoslavije nudili v najtežjem trenutku, ko so nezasišane poplave oropale tisoče družin strehe.

Ko izražam ta čustva albanskega naroda, si štejem v dolžnost, da se toplo zahvalim članom odbora za zbiranje prispevkov in po njih tudi vladi Federativne ljudske republike Jugoslavije ter vsem državljanom Jugoslavije za prispevke in zagotavljam vas, da bo albanski narod večno hvaležen za to bratsko pozornost.

Zivela jugoslovansko-albansko nerazrušljivo prijateljstvo in bratstvo! Zivel voditelj jugoslovanskih narodov maršal Tito!

Potem so vsi prisotni ostali zbrani v daljšem prisrčnem razgovoru.

Prispevki za poplavljenje v Albaniji

Skupno je bilo zbrano za poplavljenje v Albaniji 51,468.941 din.

Prispevali so: vlada FLRJ 10,000,000; borci in oficirji Jugoslovanske armade 8,023,812; Centralni odbor Enotnih sindikatov 2,015,000; Osrednji odbor Rdečega križa 1,000,000; Zveza uslužbencev gospodarsko-privatnih in tehničnih ustanov 50,000; Zveza uslužbencev prosvetnih delavcev 100,000; Zveza delavcev in

nameščenecv grafične industrije 40,000; Zveza delavcev in nameščenecv metalne industrije 70,000; Zveza delavcev in nameščenecv živilske industrije 100,000; Zveza finančnih uslužbencev 25,000; Zveza delavcev in nameščenecv komunalnih podjetij 50,000; Zveza delavcev in nameščenecv monopolskih podjetij 50,000; Zveza uslužbencev zdravstvenih in socialnih ustanov 100,000; Zveza delavcev in nameščenecv rečne plovbe 50,000; Zveza uslužbencev pravosodnih in upravnih ustanov 30,000; Zveza delavcev in nameščenecv gradbene industrije 100,000; Zveza delavcev in nameščenecv železničarjev 200,000; Zveza delavcev in nameščenecv rudarske industrije 120,000; Zveza delavcev in uslužbencev pošte, telegrafa in telefona 40,000; Zveza delavcev kreditnih zadrug in trgovskih podjetij 150,000; Zveza delavcev in nameščenecv gostinskega in turističnega gospodarstva 50,000; Splošna mešana zveza 50,000.

V posameznih ljudskih republikah je bilo zbrano: v LR Srbiji 10,722,790; v LR Sloveniji 6,070,000; v LR Hrvatski 5,199,979; v LR Makedoniji 2,110,534; v LR Crni gori 1,571,835 din.

Gospodarski sporazum z Jugoslavijo zagotavlja razvoj LR Albanije

Minister Nako Spiru o pomenu pogodbe s FLRJ

Tirana, 29. dec. ATS poroča: Ob pri liki ratifikacije gospodarskega sporazuma z Jugoslavijo je govoril minister za narodno gospodarstvo in predsednik načrtno komisije Nako Spiru, ki je poudaril, da se s to pogodbo vzpostavljajo ozki gospodarski odnosi z Jugoslavijo. Ti odnosi so ogromnega pomena za razvoj albanskega gospodarstva in splošni napredek v državi. Minister Nako Spiru je dejal:

»Naši narodi so razumeli, da so njihovi interesi skupni. Spoznali so, da morajo braniti skupno korist pred onimi, ki so hoteli in ki bodo hoteli odvzeti njihovo svobodo in njihova bogastva. Sprevideli so, da imajo skupne interese pri obnovi svojih držav in krepitvi svoje varnosti.

Zaradi tesnega sodelovanja z Jugoslavijo smo sklenili sporazum z dne 1. julija in pogodbo z dne 27. novembra. Lahko rečemo, da predstavlja prijateljstvo, ki nas veže z Jugoslavijo, jamstvo naše neodvisnosti in svobode. Prav tako

lahko izjavimo, da je to prijateljstvo jamstvo našega gospodarskega razvoja, ki izpopolnjuje našo svobodo in samostojnost.

Jasno je, da naša država, ko koraka po tej poti, ne služi samo svojim lastnim interesom, ampak prav tako splošnim, zlasti miru in sodelovanju med balkanskimi narodi. Lahko rečemo, da so med vojno naši narodi pričeli na Balkanu novo razdobje zares prijateljskih odnosov med narodi. To je bil, kar je povsem naravno, težak udarec fašistom, hujskačem na novo vojno in njihovim prijateljem na Balkanskem polotoku. Znano je, da razvoj naših odnosov z Jugoslavijo, ki temelji na prijateljstvu, ne služi interesom hujskačev na novo vojno.

Često prekinjen s ploskanjem poslanec je Nako Spiru končal svoj govor z besedami: »Napredek našega ljudstva je zagotovljen. Zaradi tesnih gospodarskih vezi z Jugoslavijo bo naše ljudstvo doseglo zelo pomembne uspehe pri svojem bodočem napredku.«

Govor Josipa Vidmarja ob ratifikaciji gospodarske pogodbe z LR Albanijo

Visoki dom, tovariši ljudski poslanci! Izjavljam, da bom z navdušenjem glasoval za to pogodbo med LR Jugoslavijo in LR Albanijo. Prvo, kar moram poudariti, je dejstvo, da je ta pogodba v mednarodnem svetu po svojem bistvu ena prvih pogodb take vrste. Že načrtno gospodarstvo samo je precej nov pojm v evropski politiki in v gospodarski politiki sveta sploh, toda načrtna pogodba o koordinaciji gospodarskih načrtov med dvema suverenima državama je v diplomatskem in političnem svetu povsem nov pojm. Ta pojm in ta nova oblika sodelovanja med dvema suverenima državama pa postavljata sožitje dveh narodov na povsem nove temelje, ker je temeljila do sedaj gospodarska politika med dvema državama vedno na izkoriščanju ene države, ta pogodba pa kaže sedaj in dokazuje — ker je sklenjena med dvema svobodnima in suverenima državama — da bosta sodelovali ti državni po skupnem gospodarskem načrtu, ki ga bosta obe odobrili. Zato je ta načrt v korist obeh deželama.

Iz teh razlogov izjavljam, da bom glasoval z navdušenjem za to pogodbo in čestitam naši vladi, ki je sklenila morda kot prva v zgodovini, pogodbo takega pomena.

Na drugi strani bi rad poudaril dejstvo, da govori ta pogodba mnogo o zupanju in privlačni sili, ki jo ima sedanja Titova Jugoslavija.

Nikoli ne bi mogla pristopiti gospodarsko tako slaba država, kakor je Albanija s polnim zaupanjem k tako tesnemu gospodarskemu sodelovanju z nami, kakor to ureja ta pogodba, ker Jugoslavija, ki ne dopušča v svoji deželi nikakega izkoriščanja tujih narodov, tudi sama ne želi izkoriščati albanske dežele in albanskega naroda. Vse države govorijo, da nimajo namena izkoriščati, toda vsaki državi tega ni mogoče verjeti.

Ta pogodba z Albanijo, ki jo je sklenila ta dežela z nami, dokazuje, da nam Albanija veruje, da veruje novi Jugoslaviji in še posebno demokraciji, ki je bistvo nove Jugoslavije. Ta pogodba nam je v čast in lahko smo nanjo ponosni in ravno zaradi tega ponavljam, da bom iz obeh razlogov z navdušenjem glasoval za to pogodbo. (Odobranje.)

vlado in skupni načrt za dvig in obnovo naših v vojni opustošenih držav, vse to predstavlja veliko delo, ki daje konkretno obliko prijateljstvu in bratstvu med našimi narodi. Albanski delavci, ki so z velikim zadovoljstvom sprejeli poročilo o sklenitvi take sporazuma, se navdušeno pripravljajo na njegovo uresnitvijo, postavljajo se v isto vrsto z junaškimi delavci Jugoslavije.

Skupščina sindikalnih voditeljev, ki je zasedala v Tirani od 20. do 25. decembra, obljublja, da bo vložila vse svoje sile za uresnitvijo tega dela, ki ima namen doseči srečo za naše narode in pošila preko vas vsemu delavskemu razredu Jugoslavije svoje vrisrečne in bratske pozdrave.

Pozdravna brzojavka albanskih sindikalnih voditeljev Central. odboru Enotnih sindikatov Jugoslavije

Beograd, 29. dec. Albanski sindikalni voditelji so poslali s svoje skupščine Centralnemu odboru ES naslednjo brzojavko:

»Zedinjeni v nerazrušljivem bratstvu, kot smo bili med vojno za osvoboditev naših držav, stopamo danes ramo ob ramo in krepitvi tega bratstva. Pomoč, ki ste jo zbrali za naše prebivalstvo, prizadeto zaradi poplav, gospodarski sporazum med jugoslovansko in albansko

IZ DANASNJE STEVILKE:

Izročitev prispevkov za pomoč Albaniji. — Minister Nako Spiru o pomenu gospodarske pogodbe med FLRJ in Albanijo.

Sovjetska zveza predlaga, da Varnostni svet izda konkreten načrt glede omejitve oboroževanja. — Zahrbna igra avstrijskih zasedbenih oblasti.

Za boljše poslovanje ljubljanske N.A. PROJE. — Akcija za čim večji donos koroze.

Prve letošnje hokej tekme v Ljubljani.

Pismo podpredsednika vlade FLRJ Edvarda Kardelja Prezidiju Ljudske skupščine Albanije

Tirana, 29. dec. ATS poroča: Podpredsednik vlade FLRJ Edvard Kardelj je poslal Prezidiju Ljudske skupščine LR Albanije pismo, v katerem se za-

hvaljuje za sprejeto odlikovanje reda Zastave, ki mu ga je podelila albanska Ljudska skupščina. Pismo se glasi:

»Toplo se zahvaljujem za veliko čast, s katero me je nagradil Prezidij Ljudske skupščine Albanije, ko mi je podelil visoko odlikovanje LR Albanije »Red zastave«. Z veseljem in ponosom bom nosil to odlikovanje malega, toda herojskega albanskega naroda, ki je v veliki osvobodilni vojni pokazal svoje globoko predanost stvari svobode in demokracije. To odlikovanje smatram istočasno tudi za priznanje našim narodom, ki so se borili ramo ob ramo z albanskimi narodom in ki se danes prav tako skupno borijo za okrepitev miru in srečnejšo bodočnost naših dežel.«

Govor akademika Todorja Pavlova na seji Ustavodajnega sobranja LR Makedonije

Skoplje, 29. dec. Na seji Ustavodajnega sobranja LR Makedonije je imel akademik Todor Pavlov govor, v katerem je med drugim dejal:

»Neizmerno sem srečen in ponosen, da mi je dana čast pozdraviti Ustavodajno sobranje LR Makedonije v imenu domovinsko-frontovskih ljudskih poslancev Velikega sobranja LR Bolgarije, v imenu napredne makedonske emigracije ter bratskega, svobodoljubnega in demokratičnega bolgarskega naroda. Narodno predstavništvo nove republikanske Bolgarije, napredna makedonska emigracija in ves bolgarski narod z največjim zanimanjem spremljajo vaše ustvarjalno delo pri izdelavi Ustave LR Makedonije, ki bo vredna tako makedonskega naroda, kakor tudi nove Titove FLRJ in vsega slovenslva.«

Akademik Pavlov je za tem govoril o principih ustave LR Makedonije, ki temeljijo na najbolj demokratičnih in naprednih načelih. Ko je govoril o rešitvi makedonskega nacionalnega vprašanja in narodni suverenosti, je med drugim dejal:

»Smelo lahko trdim, da predstavlja rešitev tega vprašanja resnični obrazec vseskozi doslednega razumevanja, priznavanja načela suverenosti naroda in napredne demokracije v vsakem pogledu. Po načinu rešitve tega vprašanja, ki mu najdemo primer samo še v Sovjetski zvezi, bi se lahko učili še premnogi svobodoljubni narodi.«

Na koncu mi dovolite — je dejal Pavlov — izjaviti v tem svetem posloju makedonskega Ustavodajnega sobranja, da bolgarski narod zato spremlja s takim velikim zanimanjem in radostjo vaše zgodovinsko delo, ker vidi v njem veliko manifestacijo volje in mišljenja vaših bratških narodov. To voljo in mišljenje sta večkrat izrazila naš slavni ustanovitelj Domovinske fronte in ministrski predsednik Bolgarije Georgij Dimitrov ter legendarni jugoslovanski in veslovenski ljubljenec maršal Josip Broz-Tito. Vse to se lahko pove z dveh besedama: ni in ne more biti nobenega vprašanja, ki ga bolgarski narod in jugoslovanski narodi ne bi mogli rešiti z bratskim medsebojnim razumevanjem.«

Načrt ustave LR Srbije je bil v celoti sprejet v Ustavodajnem odboru

Beograd, 29. dec. Ustavodajni odbor Ustavodajne skupščine LR Srbije je večeraj zaključil diskusijo o načrtu ustave LR Srbije v podrobnostih in sprejel načrt ustave v celoti.

Seji je predsedoval predsednik odbora Miloš Minič. Prisotni so bili tudi predsednik Prezidija Ustavodajne skupščine LR Srbije dr. Siniša Stanković, sekretar Prezidija dr. Milorad Vlajković, predsednik vlade dr. Blagoje Nešković, minister za pravosodje dr. Dušan Bratič in drugi.

Na dnevnem redu današnje seje so

bile določbe o organih sodišč, javnem tožilstvu, o odošnjih med organi državne oblasti in državne uprave in končne odredbe. Diskusija je bila zelo živahna, udeležili so se je vsi člani Ustavodajnega odbora. Predsednik vlade dr. Nešković je stavil na današnji seji predlog za izpopolnitev nekaterih členov načrta ustave. Ob zaključku diskusije v podrobnostih so glasovali poimensko o načrtu ustave v celoti. Vsi navzoči člani Ustavodajnega odbora so glasovali »za«. Sprejem načrta ustave je bil pozdravljen z navdušenim ploskanjem.

Natečaj za izdelavo idejnih osnutkov poslopa CK Komunistične partije Jugoslavije

Centralni komitet Komunistične partije Jugoslavije razpisuje splošni javni natečaj za izdelavo idejnih osnutkov poslopa CK KPJ. Poslopie bo sezidano v Novem Beogradu ob ustju Save pri Donavi, onkraj Kalemegdana.

Pravico do udeležbe na natečaju imajo vsi državljani FLRJ, kakor tudi vse državne projektantske organizacije.

Nagrade so naslednje: prva nagrada 300.000 din, tri druge nagrade po 150.000 din, pet tretjih nagrad po 75.000 din.

Rok za izročitev osnutkov je do 15. aprila 1947. Za pogoje in druge podatke se je treba obrniti na Zvezni zavod za projektiranje (Masarykova 2) ali na društva inženirjev in tehnikov v posameznih ljudskih republikah.

Natečaj za izdelavo idejnih osnutkov poslopa predsedstva vlade FLRJ

Predsedstvo vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije razpisuje splošni javni natečaj za izdelavo idejnih osnutkov poslopa predsedstva vlade FLRJ, v zvezi s tem pa tudi za detajlno urbanistično ureditev terena za zvezne ministrstva, ki je določeno z regulacijskim načrtom na levem bregu Save v Beogradu.

Nagrade za izdelavo idejnih osnutkov so naslednje: Prva nagrada 350.000 din, tri druge nagrade po 150.000 din, pet tretjih nagrad po 75.000 din.

Vodstvo nad arhitektonsko obdelavo načrta bo poverjeno avtorju dela, ki bo nagrajen s prvo nagrado.

Natečaj je anonimen. Dela je treba izročiti predsedstvu vlade FLRJ z označitvijo »Konkurs«. Dela je treba označiti s šifro, ime avtorja pa priložiti v zapечатem ovitku.

Pravico do udeležbe imajo vsi državljani FLRJ, kakor tudi vse državne projektantske organizacije.

Rok za izročitev osnutkov je do 1. aprila 1947. Za konkurenčne izven Beograda velja datum poštnega pečata.

Predsedstvo vlade FLRJ bo določilo pozneje ocenjevalno komisijo. Za pogoje in druge podatke se naj udeleženci obrnejo na Zvezni zavod za projektiranje (Beograd, Masarykova 2) ali na Društvo inženirjev in tehnikov posameznih republik.

(iz predsedstva vlade FLRJ)

Sovjetska zveza predlaga, da Varnostni svet v treh mesecih izdelava konkreten načrt glede omejitve oboroževanja

Pismo A. Gromika sekretarju organizacije ZN

Moskva, 29. dec. Tass poroča: Predstavniki ZSSR v Varnostnem svetu Gromiko je poslal generalnemu sekretarju Organizacije ZN Trygve-u Lie-u pismo, v katerem pravi:

»Čast imam zaprositi Vas, da vključite v dnevni red prihodnje seje Varnostnega sveta 31. decembra t. l. vprašanje o razmotrivanju naslednjih predlogov, ki jih podajam po nalogu svoje vlade:

Varnostni svet smatra, da predstavlja splošno reguliranje in omejitev oboroževanja ter oboroženih sil najvažnejši ukrep za ugotovitev mednarodnega mira in varnosti ter da je izpolnitev sklepa Generalne skupščine glede tega vprašanja ena izmed prvih in glavnih nalog Var-

nostnega sveta, in zato Svet odloča:

1. Da prične z obdelovanjem praktičnih ukrepov za izpolnitev sklepa Generalne skupščine od 14. decembra 1946 glede splošnega reguliranja in omejitve oboroževanja ter oboroženih sil in glede uvedbe mednarodne kontrole za zagotovitev omejitve oboroževanja ter oboroženih sil.

2. Da sestavi komisijo iz predstavnikov držav članic Varnostnega sveta, ki se naj ji poveri naloga, da v roku enega ali dveh mesecev, najpozneje pa v roku treh mesecev, pripravi in predloži Varnostnemu svetu svoje predloge v skladu z odstavkom 1 te pogodbe.

Andrej Gromiko, predstavnik ZSSR v Varnostnem svetu.

Komentar „Pravde“ o rezultatih leta 1946

Veliki uspehi načelne politike ZSSR — Eden izmed najvažnejših dogodkov je sklep Generalne skupščine ZN o omejitvi oboroževanja, ki ga je predlagala Sov. zveza

Moskva, 29. dec. (Tass) Zunanje-politični komentator „Pravde“ Viktorov resumira rezultate preteklega leta in piše: Šele leta 1946 so narodi, potočeni v vrtnice druge svetovne vojne, resno pričeli graditi mir. Druga svetovna vojna in poraz fašističnega napadalca sta znatno obogatili izkušnost narodov. Svet se je dvignil iz vojne v zavesti, da ne more in ne sme biti vrnitve k stari predvojni praksi in mednarodnim odnosom.

To pomeni, da mora zmago demokratičnih sil v vojni ugotoviti demokratičen mir, t. j. tak mir, ki ustreza interesom svobodoljubnih narodov, interesom preprečenja nove agresije. Vojna je prinesla velike spremembe v življenju številnih evropskih držav. Primer povojne Evrope jasno kaže, da sta narodna svoboda in neodvisnost prej odvisnih držav neoljčljivi od učitvite demokratičnih načel, kar ustvarja pogoje za okrepitev mednarodnega mira in varnosti narodov.

O delu Organizacije ZN pravi komentator, da je organizacija na svoji poti naletela na precejšnje težave. Vendar pa morajo najbolj mrki kritiki in poklicni pesimisti priznati, da se je Organizacija ZN približala novemu letu 1947 z nekaterimi uspehi. Največjega pomena za povojni mir in mednarodno varnost je sklep Generalne skupščine o regulaciji in omejitvi oboroževanja, ki je bil sprejet na predlog Sovjetske zveze. Rezultati skupščine, kakor tudi celotna izkušnja

Organizacije ZN, so mogočno pokazali, da je odločen pogoj za uspeh v stvari miru tesno sodelovanje velikih demokratičnih sil. To so v celoti potrdili rezultati dela Sveta zunanjih ministrov, ki je po dolgem in napornem delu ob koncu leta 1946 močel doseči sporazum o osnutkih mirovnih pogodb z Italijo, Romunijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko.

Če so se vselej kljub različnim mnenjem pokazale zmogne najti skupen jezik in zavarovati sporazumne sklepe o številnih spornih vprašanjih, to ni le rezultat leta 1946, temveč tudi nauk za leto 1947. 10. marca 1947 se bo v Moskvi pričelo novo obdobje dela Sveta zunanjih ministrov v zvezi s pripravo osnutkov mirovnih pogodb z Nemčijo in Avstrijo.

Ob zaključku poudarja Viktorov, da je prvo povojno leto živo in prepričljivo pokazalo razširjeno mednarodno pot in prestiž ZSSR. Ugled Sovjetske zveze med narodi tujih dežel raste, ker je bil dosežen z velikimi in plemenitimi dejanji sovjetske države v borbi za mir na vsem svetu. Ta ugled bo še nadalje rasel v bodočnosti po zaslugi načelne politike Sovjetske zveze, ki jo vztrajno vodi sovjetska vlada na čelu z velikim voditeljem narodov ZSSR Stalinom v interesu vseh miroljubnih narodov. Sovjetska zveza je bila in bo najbolj trden branik in zanesljiv prvoborec za mednarodni mir in varnost vseh narodov.

GRŠKO LJUDSTVO NOČE INTERVENCIJE TUJIH SIL

je izjavil generalni tajnik EAM-a

Kodanj, 29. dec. (Tass) Generalni tajnik EAM-a Miltiad Porfirogenis se je na poti iz Osla v Prago ustavil v Kodanju. V izjavi tisku je Porfirogenis označil sedanjí režim v Grčiji za »neofašistični«. Izjavil je, da je sedaj v Grčiji 30.000 političnih ječnikov.

»To,« je izjavil Porfirogenis, »niso bivši kolaboracionisti, kakor bi kdo utegnil misliti, temveč grški demokrati, ki so se borili v odpornem gibanju.« V zvezi z volitvami in referendumom o vrnitvi kralja Jurija je Porfirogenis izjavil: »Izvedene so bile v ozračju terorja s strani vlade in imele za posledico dejstvo, da je mnogo oseb, ki so sodelovale z Nemci, sedaj v vladi.«

Posebej je omenil sedanjega ministrskega podpredsednika, ki je bil organizator Varnostnih bataljonov v Grčiji. Kodanjski listi so Porfirogenisov intervju objavili na prvem mestu.

Kakor poroča AFP, je bivši grški minister za delo Porfirogenis izjavil uredniku »Extra Bladeta«:

»Nadaljevali bomo z borbo vse dotlej, dokler grška monarhofašistična vlada ne bo uvidela, da se ne more v neskončnost igrati s celim narodom.«

Nato je dodal, da grško ljudstvo noče intervencije tujih sil. Ob koncu je Porfirogenis izjavil:

»Grški monarhofašistični vladi ne bo uspelo s terorističnimi ukrepi uničiti te borbe; mir v Grčiji ne bo zavladal, dokler ne bodo izpolnjene te zahteve.«

Jugoslovanska delegacija na generalni skupščini organizacije ZN prispela v Beograd

Beograd, 29. dec. Danes ob 9.50 so prispeli z brzovlakom preko Ljubljane v Beograd člani jugoslovanske delegacije na Generalni skupščini organizacije ZN v New Yorku. Delegacijo so tvorili: šef delegacije minister za zunanje zadeve FLRJ Stanoje Simić in člani dr. Aleš Bebler, pomočnik ministra za zunanje zadeve, dr. Vladimir Popović, veleposlanik FLRJ v Moskvi ter univerzitetni profesor dr. Milan Bartoš.

Sprejemu na železniški postaji so prisostvovali podpredsednik vlade FLRJ Edvard Kardelj, pomočnik ministra za zunanje zadeve dr. Vladimir Veletič, opolnomočeni minister Jože Vilfan, generalmajor Ljubodrag Djurić in višji uradniki ministrstva za zunanje zadeve, kakor tudi predstavniki tiska.

Slovesna izročitev poljskega odlikovanja »Polonia Restituta« predsedniku vlade LR Črne gore

Cetinje, 29. dec. V slavnostni dvorani predsedstva Ljudske skupščine Črne gore na Cetinju je bila 27. t. m. svečana izročitev poljskega odlikovanja »Polonia Restituta« II. razreda, predsedniku vlade LR Črne gore Blažu Jovanoviču. Odlikovanje je izročil odpravnik poslov poljskega veleposlanstva v Beogradu Sigmund Sten-Stoberski. Pri slovesnosti so bili navzoči podpredsednik Prezidijske Ljudske skupščine FLRJ Marko Vujačić, predsednik Prezidijske Ljudske skupščine LR Črne gore Miloš Rašević s člani Prezidijske, predsednik Ljudske skupščine LR Črne gore Peter Komnenić s člani predsedstva, predsednik vlade Blažo Jovanovič z ministri, predsednik MLO Novak Milošević in ljudski poslanci.

Ko je sprejel visoko odlikovanje, se je predsednik vlade Blažo Jovanovič zahvalil v svojem imenu in v imenu črnogorskega naroda.

Novi jugoslov. veleposlanik na Poljskem dr. Rade Pribičević je odpotoval v Varšavo

Beograd, 29. dec. Dr. Rade Pribičević, ki je bil imenovan za veleposlanika FLRJ na Poljskem, je včeraj odpotoval na svoje novo službeno mesto v Varšavo.

Pred odhodom iz naše države je veleposlanik dr. Pribičević podal novinarjem izjavo, v kateri je dejal, da odhaja z navdušenjem na svojo novo dolžnost, kjer bo sodeloval pri nadaljnji okrepitvi političnih, ekonomskih in kulturnih vezi med našo in bratško Poljsko republiko.

Dr. Pribičević je nadalje dejal, da si naši vladi nista samo enodušni glede izgradnje tesnih in medsebojnih odnosov, ampak nastopata prav tako skupno tudi na področju mednarodne politike. Tako je na mirovni konferenci v Parizu poljska delegacija — skupno s slovanskimi delegacijami z ZSSR na čelu — podpirala naše pravične zahteve glede naših zahodnih meja. Mi smo trdno prepričani — je dejal dr. Pribičević — da se bo to iskreno sodelovanje nadaljevalo tudi v bodoče tako v medsebojnih odnosih, kakor tudi na mednarodnem področju.

Tudi Burma zahteva neodvisnost

Rangeon, 29. dec. (Tanjug) Reuter poroča: Namestnik predsednika Izvršnega odbora Lung San je poslal poslancu narodnemu prostovoljnemu korpusu, ki je v okviru burmanske antifašistične lige za narodno svobodo, naj bo pripravljen, za primer, ako londonski razgovori o neodvisnosti Burme ne bi imeli uspehov.

»Ako nam ne bo uspelo uresničiti svojih zahtev, moramo preiti k dejanjem za dosego narodne svobode,« je dejal Lung San.

Zahrbtna igra avstrijskih zasedbenih oblasti na Koroškem

Celovec, 28. decembra.

V zaporih sodišča v Velikovcu sta bila zaprta več kot dva meseca slovenski provizor Brunnik iz Pliberka in kmet Gutovnik iz Šmarjete pri Pliberku. Orožniki, bivši nacifašisti, so ju ovadili, da sta prenočila slovensko dekle in ji shranila kovčec, ko se je vračala iz Jugoslavije domov. Ovadba je bila izmišljena in očitno napravljena zato, da odstranijo slovenskega duhovnika iz Pliberka ter ustrašujejo aktivna člana Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško.

Ozadje te nelepe igre pa je bilo naslednje: Skofijski ordinarijat v Celovcu je hotel na vsak način spraviti v plibersko faro nemškega duhovnika. Da se izogne očitkom pristranosti, je najprej imenoval za dekana v Pliberku slovenskega župnika Zablatnika iz Šmarjete pri Velikovcu. Temu pa britanske zasedbene oblasti niso izdale dovoljenja za potovanje v Pliberk. To okolščino pa je izbral celovški ordinarijat, da je hitro imenoval za dekana v Pliberk nemškega duhovnika Thurnerja in ga tudi takoj postavil. Pri tem so britanske zasedbene oblasti podprle ordinarijat in brez pomisleka izdale potno dovoljenje Thurnerju. Šele ko je bil Thurner nameščen v Pliberku, kjer so do sedaj imeli vedno samo slovenskega župnika, so britanske zasedbene oblasti izpustile iz zapora slovenskega provizorja Brunnika ter se mu oprostile, da je bil tako dolgo zaprt, češ, da niso vedele, da je še vedno v zaporu. Čeprav je šestkrat prihajala njegova sestra k organom angleške ob-

veščevalne službe prosit, da bi smela obiskati brata v zaporu in mu oddati hrano.

Iz tega nedvomno izhaja, da je bila trditve, da niso vedeli, da je v zaporu, izmišljena. Provizor Brunnik in slovenski kmet Gutovnik, ki je bil med vojno v koncentracijskem taborišču v Mauthausenu, sta bila 14. decembra brez razprave in brez navedbe vzroka, zakaj so ju držali v zaporu, izpuščena, češ da sta nedolžna. Postala sta žrtvi zahrbtnih igr avstrijskih in zasedbenih oblasti.

Dopisnik »Daily Maila« o koroškem vprašanju

Pariz, 28. dec. Dopisnik Tanjuga poroča:

Pariška izdaja »Daily Maila« objavlja članek svojega dopisnika J. Kennana iz Celovca, ki govori o položaju koroških Slovencev. Dopisnik piše o izjavi direktorja v britanski okupacijski zoni Avstrije Geralda Sharpa, ki je bil na podlagi dejstev o stanju na Koroškem prisiljen priznati, da »zelo malo ljudi izven Avstrije ve, da je v britanski zoni 100.000 Slovencev, ki govorijo slovenski jezik in za katere je nemški jezik tuj in težak.«

V članku nadalje navaja, da slone jugoslovanske zahteve za to slovensko področje na etničnem načelu in kulturni vešine prebivalstva. Jugoslovanske zahteve podpira tudi ljudstvo samo z odločnim gibanjem, ki je bilo v začetku osamljeno, pozneje pa združeno z Jugoslovansko armado in nudilo vztrajen odpor Nemcem.

IZREDNO POROČILO ODBORA ZA SINDIKALNI SPORAZUM V TRSTU OB RAZGRAJANJU IN NEDOSTOJNEM VEDENJU ZAVEZNIŠKIH VOJAKOV

Zavezniške vojaške oblasti morajo napraviti konec neznošenemu položaju, ki nasprotuje vsem pravilom civilizacije

Trst, 29. decembra. Dopisnik Tanjuga poroča:

Osnodni odbor za sindikalni sporazum v Trstu je izdal izredno poročilo v zvezi z razgrajanjem in nesodobnim nastopanjem zavezniških vojakov v božičnih praznikih, v katerem pravi med drugim: »Tržaški meščani! Naše mesto je že dalj časa prizorišče zoprnih podvigov anglo-ameriških vojakov. Zdi se, da so ti vojaki pozabili na najosnovnejša pravila civiliziranega življenja.

Mirne meščane, može in žene, ki hodijo po ulicah zvečer in ponoči, sramotijo, pretepaajo in zasmejujejo. To globoko žali čut človeškega dostojanstva in ponos svobodnih ljudi.

V zadnjih dneh pred božičem je postajal ta položaj vedno slabši, dokler ni zavzel takšnih oblik, kakršnih si ni bilo mogoče niti zamisliti. Napadi na može in žene so se vedno bolj ponavljali, pri tem se niso ozirali niti na versko ali civilno praznovanje božiča.

Razbili so izložbena okna po številnih trgovinah in poškodovali opremo brez vsakega obzira do ljudi. Poleg tega so se dogodile prave lopovščine, kakor

je izredno resen primer, ko so nekemu šoferju nasilno odvzeli znatno vsoto denarja.

Tržaški meščani so naveličani, da jih imajo za prebivalce zasedenega sovražnega ozemlja z vsemi slabimi posledicami skoraj kolonialnega gospodarstva in enako žaljivim ravnanjem, kakor je v navadi pri zatiranih črnih. Zato tržaški meščani, ki se zavedajo svoje civilizacije in nesporne politične zrelosti v preteklosti, katero je potrdilo toliko zgodovinskih dogodkov, dvigajo odločen protest proti takemu ravnanju, ki tako zelo žali njihov čut dostojnosti in krni njihovo svobodo in pravice osebne svobode. Ta protest izraža mnenje meščanov raznih težej in strank. Zavedajo se, da je treba potegniti ostro ločnico med temi izvalnimi elementi ter med ameriškim in angleškim ljudstvom. Zato pozivajo vse prebivalstvo, ki hoče štiti svoje pravice v imenu tistih načel svobode in človeškega dostojanstva, ki so jih ob raznih prilikah potrdili vsi zavezniki, naj glasno izrazi svoje ogorčenje in zahteva od vojaških oblasti, da napravijo konec temu neznošenemu položaju, ki nasprotuje vsem pravilom civiliziranega sožitja.«

Ljudstvo Vzhodno-primorskega okrožja se pripravlja na novo tekmovanje

Ajdovščina, 29. decembra. Dopisnik Tanjuga poroča:

Ljudstvo Vzhodno-primorskega okrožja je v letu 1946 organiziralo troje tekmovanj: »Prvomajsko«, »Titovo« in tekmovanje »Za priključitev Julijske krajine k Jugoslaviji«.

V Prvomajskem tekmovanju je prebivalstvo Vzhodno-primorskega okrožja poleg drugih izvršenih obdelalo 1 milijon 173.869 kv. metrov zemlje, posadilo 31.478 sadnih in 204.585 gozdnih dreves. Med tekmovanjem je ljudstvo izvršilo 329.883 prostovoljnih ur v vrednosti devet milijonov lir.

V Titovem tekmovanju je primorsko ljudstvo s svojimi prostovoljnimi urami doseglo vrednost 268 milijonov lir. Od ljudske oblasti je bilo razdeljenih le 27

milijonov lir kredita. Številke kažejo, da je ljudstvo cone B povečalo namenjene kredite za 2,81 krat.

V tekmovanju »Za priključitev Julijske krajine k Jugoslaviji« znaša vrednost prostovoljnega dela 359 milijonov lir; od tega pa so samo za obnovo počežlja prispevali 178 milijonov lir.

Ljudstvo Vzhodno-primorskega okrožja, ki je sprejelo geslo »Tekmovanje naj postane naš način dela«, se že pripravlja na novo tekmovanje v bodočem letu. V Istri, na Tolminskem in po vsem okrožju že zbira ljudstvo najrazličnejši material, ki bo potreben pri delu v novem prvomajskem tekmovanju. Prebivalstvo se zbira po mestih, vaseh in tovarnah na sestanke in zborovanja, kjer sestavlja nove načrte za bodoče tekmovanje.

Pred goriškim porotnim sodiščem je bil oproščen morilec antifašista Karla Hlače

Trst, 29. decembra. Dopisnik Tanjuga poroča:

Porotno sodišče v Trstu je včeraj oprostilo Agostina Cafanga, morilca antifašista Karla Hlače. Razprava je bila enaka vsem razpravam te vrste, tako da je bil končni izid jasen že takoj ob začetku razprave. Mojestvo tukajšnjih porotnih sodišč in zavezniškega vojaškega sodišča je prav v tem, da znajo spoznati krive za nedolžne in nedolžne za krive. Tako je sodišče tudi v tem pri-

meru našlo nekaj piškavih argumentov, ki drže samo zanj, da je ovržno edino verodostojno in dokazljivo pričevanje, medtem ko je v branilo obtoženega videlo zopet znamenitega zagovornika italijanstva. Poskrbljeno je bilo tudi za to, da je bilo med javnostjo, ki je prisostvovala razpravi, dovolj fašistične drhali, ki je med razpravo zasramovala vdovo umorjenega Hlače, ko je ta zahtevala kaznovanje morilca.

TOVARIŠ, TOVARIŠICA, ALI SI ŽE REDNI PODPORNIK SOCIALNEGA FONDA OF!

NARODNO OSVOBODILNA BORBA KOLONIALNIH NARODOV

Boji v Indokini so se razširili tudi na jug

Francozi pošiljajo nove čete proti Vietnamu

Pariz, 29. dec. AFP poroča: Boji na severu Indokine so se razširili tudi na jug. Francoske oblasti so uvedle obsedno stanje v Saigonu.

V Saigonu so v četrtek eksplozirale tri bombe. Številni dobro oboroženi oddelki patrolirajo po mestu in zapirajo vse osebe, ki so na cestah po policijski uri.

Reuterjev dopisnik iz Pariza poroča, da je francoski generalštab odredil nadaljnje pošiljanje kontingentov čet v Indokino.

Reuter poroča iz Saigona, da je notranji letalski promet v Indokini ustavljen, da bodo mogli letala uporabiti za prevoz francoskih čet.

Nadalje poroča Reuter, da bo francoska prekoceanska ladja »Ile de France« v kratkem odplula z 9000 vojakov iz Orana v Sev. Afriki proti Taranu v Indokini, kjer se bore francoske čete z vietnamskimi silami.

Ministrstvo za zunanje zadeve je potrdilo poročila, da se bo ladja vrnila v Toulon, kjer bodo vkrcali znatne čete za okrepitev francoskih sil v Indokini.

Demokatične sile Vietnama se zbirajo v Ljudski fronti

Nanking, 29. dec. (Tanjug) Predstavniki Ljudske fronte Vietnama je v pogovoru z dopisnikom agencije France Presse izjavil, da je po francosko-viet-

namskih incidentih v Hajfongu in Hanoju prišlo med politično skupino Vietnam-Kvok Dan Dang in Bong Minh Hoj ter vietnamsko vlado do sporazuma in da se sedaj pogajajo glede določitve skupnega stališča nasproti Franciji, da bi zavarovali koristi svoje dežele.

Suženjske metode je treba zamenjati z demokratičnimi — piše francoski list

Pariz, 29. decembra. Tass poroča: List Franco-tireur prinaša uvodnik Marcela Furriera, ki komentira dogodke v Vietnamu.

Komentator poudarja, da vzpostavitev miru in reda v Vietnamu še daleč ne pomeni, da bi bilo treba žrtvovati življenje francoskih vojakov in prelivati kri vietnamskega naroda vse dotlej, dokler se Vietnam ne uda.

»Nasprotno,« piše list, »to pomeni, da je treba v naših odnosih z vietnamskim narodom zamenjati suženjske metode z demokratičnimi. D'Arsanlieu je upodobljen lastnik sužnjev.«

Novinske agencije poročajo, da je francoski minister za kolonije Mutet Bastac po svojem prihodu v Saigon sprejel delegate šestih francoskih vietnamskih organizacij, ki so zahtevali, da mora biti D'Arsanlieu, visoki Komisar za Indokino, ob prvi priložnosti odstavljen.

GLAVNI POVELJNIK INDONEZIJSKE VOJSKE POZIVA K BORBI NA ŽIVLJENJE IN SMRT PROTI NIZOZEMCEM

Nizozemci kršijo vse pogodbe z Indonezijci

Batavija, 29. dec. AFP poroča: Glavni poveljnik indonezijske narodne armade general Suderman je objavil po radu rezultate konference, ki sta jo sklicala 23. decembra v Džokokarti predsednik Sukarno in minister za narodno obrambo in voditelj indonezijskih sil ter izjavil, da se bo borba proti Nizozemcem nadaljevala. Med drugim je dejal, da spravljajo akcije nizozemske vojske v nevarnost nacionalno suverenost Indonezije in da nato ne smemo odgovarjati samo s konferencami.

Ko je poudaril, da je indonezijska vlada pokazala dovolj potrpljenja glede na samovoljno nizozemsko vojsko, ki tepta se veljavne sporazume, je izjavil, da mora vsako potrpljenje svoje meje in povzročiti indonezijsko ljudstvo k borbi na življenje in smrt. Nato se je Suderman

obrnil na vojaške čete predstavnikov strank in raznih borbenih organizacij in dejal:

»Nadaljujte z borbo! Nizozemska vojska vas ne sme prestrašiti, utrjuje se, pošilja čim več orožja, hrane in municije na fronto, vodite operacije organizirano, ne pa posamezno!«

Preganjanja na Celebesu

Haag, 29. dec. Tass poroča: ANP javlja, da so v južnem delu Celebesa nizozemske oblasti podzele akcije zaradi aretacij aktivnih indonezijskih javnih delavcev. V taborišču Rapang, kjer so aretirani Indonezijski — pristajali republike, je izbruhnil upor. 50 Indonezijcem je uspelo pobegniti iz taborišča. Med preganjanjem so Nizozemci ubili 18 oseb.

Za boljše poslovanje ljubljanske Naproze

V svojem zadnjem članku o naših drugih nam je predsednik vlade tovarš Miha Marinko jasno prikazal pravo nalogo nabavno-prodajnih združenj. Poglejmo, v koliko je Naproza v Ljubljani izvršila to svojo nalogo.

Vsi vemo, da se je združništvo v Ljubljani razvijalo z velikim tempom in da je tudi doseglo precejšnje uspehe. Nedvomno je, da so izvršile zadruge v času od osvoboditve pa do danes veliko nalogo na področju našega gospodarstva. Nabavno-prodajne zadruge, kljub temu, da so se oddaljile od svojega cilja, so v zvezi z državnim sektorjem otežile privatnemu sektorju izkoriščanje nastalega povojnega položaja v naši preskrbi. S tem, da so zajele in povezale v svojih poslovalnicah skoraj 50% gospodinjstev, so skoraj preprečile izkoriščanje naših delovnih množic. Tudi s svojimi umerjenimi cenami so mnogo pripomogle k krepitvi in utrditvi vrednosti našega dinarja.

Naproza v Ljubljani se pa žal po eni strani še ni otresla duha starega konzumerstva in prav zaradi tega je delala napake. Pustila je v uspatvi in postala je samo običajen distribucijski aparat za razdeljevanje racioniranih živil. Naproza nosi sicer ime nabavno-prodajne zadruge, v resnici pa to ni. Pri Naprozni smo predvsem pogrešali eno glavnih njenih nalog, to je nabavo neracioniranih živil za prehrano Ljubljane, kar bi bilo ogromne važnosti.

Poglejmo na primer kako je bilo s krompirjem. Ni sicer mogoče reči, da Naproza na nabavo krompirja ni mislila, gotovo pa je, da ne ob pravem času, torej takrat, ko je bil krompir še v prosti prodaji. Jasno je, da to ni bilo zgolj naključje, temveč prava okorelost in uspanost upravnega aparata. Na ta način so seveda prišli ob krompir ravno tisti zadrugi, ki so z zaupanjem čakali in verovali, da bo Naproza preskrbela Ljubljano s to življenjsko važno hrano.

Da se je Naproza izkazala popolnoma nesposobna za nakup netačioniranih predmetov, t. j. vseh tistih, katerih nabava je vezana z večjim rizikom, nam dokazuje tudi primer sadja. Kljub izredno dobri letini in obilici sadja, je prebivalstvo v pozni jesenski dobi brez sadja. Isto velja seveda tudi za druge deželne pridelke, kakor fižol, zelje, orehe, smokve itd. Naša Naproza si ni znala ustvariti prave povezave s podeželskimi Naprozami, kajti če bi to izvedla, bi one lahko pravčasno nakupile te predmete, ko so bili še v obilici na razpolago.

Naproza se ni čutila v dovoljni meri odgovorna za take nakupe. V veliko primerih smo ugotovljali iste napake že v preteklem letu, vendar pa se ni doseglo, da bi postal nabavni aparat pri Naprozni gibčnejši in da bi se pristopilo k vsakega delu načrtno. Naproza se od lanskih napak ni naučila ničesar. Sedaj je aktualen tudi nakup prašičev in če ne bo Naproza zagrabila tega vprašanja hitreje in z načrtom, se bo zopet privatni sektor okoristil na škodo delovnega človeka.

Vse premalo pažnje je posvečala Naproza svojim poslovalnicam, ki so nesolidno in neokusno urejene ter imajo po večini tudi slabe izločke. Higijenske prilike v istih niso primerne. Naprozi je bil cilj otvoriti čim več poslovalnic, da bodo prinesle čim več dobička, ni pa gledala na kvaliteto tistih. Danes imamo v Ljubljani 57 špecerijskih poslovalnic, od katerih jih veliko nima niti okusnega izgleda, niti ne najdemo v njih solidne posrežbe! Naproza se je zadovoljila z množenjem svojih poslovalnic, namesto da bi konsolidirala te svoje obrate. Posledica tega je tudi nesposoben kader z zgrešenim odnosom do potrošnikov. Na mirna in lepa vprašanja potrošnikov elišimo tako osorne odgovore, da se zadrugi nikoli opravičeno sprašujejo, ali je to še njihova zadruge. Disciplinosa oseba v posameznih poslovalnicah je pod kritiko

in to v veliki meri zaradi popustljivosti in familijarnih odnosov od strani vodilnih funkcionarjev Naproze. Zgodilo se je primer, da je član uprave našel v neki poslovalnici pijanega poslovodjo, spečega na vrečah moka, ter se je zadovoljil s tem, da mu je izrekel ukor. Imenovani ni bil odpuščen, kljub temu, da so ugotovili, da mu manjka tudi večji znesek denarja v blaginji.

Taki in podobni primeri se dogajajo tem laže tam, koder zadrugi niso dovolj budni in sodelujejo samo na papirju, ne pa tudi v svojih poslovnih odborih.

Pri vsem tem poslovanju Naproze lahko ugotovimo, da je uprava okorela in da ne sledi duhu ljudskega združništva. Zgodilo se je tudi take napake, da pošlje centrala v poslovalnico na Kongresni trg nogavice, zraven pa seznam oseb, za katere naj se rezervirajo.

Kako bomo odpravili vse te napake?

Ali ne bi morala biti povezava zadrugi in jačja? Te nepravilnosti bi se morale obravnavati na zadrugi in terenskih sestankih, kjer bi zahtevali njih odpravo in preusmeritev poslovanja zadruge. Gotovo bi z boljše naslonitvijo na ljudske odbore in z organiziranjem skupnih nakupovalnih akcij z državnim sektorjem mogli doseči dobre uspehe. Vse vrste nakupov je treba imeti stalno v vidu ter iste izvesti pravočasno, ne pa pristopiti k izvedbi tedaj, ko je stvar že prepozna.

Ali ni Naproza grešila tudi v tem, da je ustanovljala specialne trgovine za manufakturo, za steklo, za čevlje, razne gostilne, itd., posvetila njim vsu pozornost, zanemarila pa svojo glavno nalogo? Bistvenim razlikam in precejšnjo okorelost upravne aparata, so v veliki meri vzroki vseh izvršenih napak v naši Naprozni.

Pojdimo v letu 1947. vsi na delo, da pripeljemo zadrugo na pot izpolnjevanja njenih nalog, da bo v večji meri služila koristim skupnosti.

Nove naloge osebjia rečnega in železniškega prometa

V zvezi s prehodom k načrtnemu gospodarstvu je minister za promet zvezne vlade postavil vodstvu rečnega in železniškega prometa naloge, ki se tičejo zvišanja zmogljivosti prometa, racionalnega izkoriščanja prevoznih sredstev in ostalega materiala. Naloge so zajete v naslednjih desetih točkah:

1. Izpolniti naloge, postavljene v delovnem načrtu za prvo četrtletje 1947, napraviti delovni načrt tudi za drugo četrtletje in izvršiti potrebne priprave za njegovo izvajanje.

2. Vpeljati popoln pregled tehnične in finančne poslovanja po sistemu enostavnega računovodstva in izdelati predvidene bilance.

3. Utrditi poslovanje po novi organizaciji prometnega ministrstva, ker obstojajo v ta namen vsi potrebni pogoji.

4. Dejansko uresničiti dnevni načrt

prevozov in dnevni načrt dela po vseh službah.

5. Dejansko uresničiti nov način manipulacije na križiščih in tehničnih postajah.

6. Izpeljati nov način sestavljanja in potovanja tovornih vlakov.

7. V zimskem času izboljšati točnost in varnost prometa.

8. Potniški promet izločiti in napraviti navodila za njegovo ureditev.

9. Uresničiti postavljene norme v zvezi s prihrankom delovne sile in materiala.

10. Postaviti norme za dela, ki še niso upoštevana v zvezi z normami (za delovno silo in material).

Do sedaj pridobljene izkušnje je treba izkoristiti in pri delu uporabljati večji sistem, nove in boljše metode ter izvajati nadzorstvo nad izvršenimi nalogami.

Delo Slovanskega komiteja Slovenije

Pretekli teden je bila tretja seja Slovanskega komiteja Slovenije, ki so se je udeležili člani predsedstva s tovarišem predsednikom Ferdinom Kozakom in sekretarji sekcij. Dnevni red je obsegal: 1. poročilo tov. Regenta o sklepih prve seje novo ustanovljenega Vselovanskega komiteja v Beogradu, 2. poročilo tov. predsednika Kozaka o pomenu in organizaciji Slovanskega kongresa, 3. načrt za delo Slovanskega komiteja Slovenije.

V skladu s sklepom Vselovanskega odbora, naj se popularizira važnost Slovanskega kongresa s predavanji v mestih in na deželi, je bilo na seji sklenjeno, da bo pri nas organizirala Ljudska univerza po vseh okrajih predavanja v okviru Slovanskega komiteja Slovenije. Po-

leg tega bo radio Ljubljana redno oddajala vesti iz slovanskega sveta. Slovanski komite Slovenije bo od časa do časa poročal o svojem delu v posebni publikaciji, v kateri bodo tudi izvorni članki in prevodi važnejših člankov iz glasila Slovanskega komiteja Jugoslavije in iz publikacij drugih slovanskih odborov. Naša publikacija bo tudi objavljala bibliografijo novih slovanskih knjig in revij. Poleg tega je bilo na predlog tov. predsednika Kozaka sklenjeno, da se sestavi in izda katalog vseh slovanskih knjig, ki jih hranijo ljubljanske študijske knjižnice. Slovanski komite Slovenije bo izvajal svoj delovni načrt v tesnem sodelovanju s Slovanskim komitejem Jugoslavije, ki ga bo sproti obveščal o svojem delu.

Dopisi »Ljudski pravici«

SLOVENSKO PRIMORJE

Proslava obletnice IX. korpusa

Idrija. — Dne 25. decembra popoldne je bila v Idriji proslava tretje obletnice ustanovitve slavne IX. korpusa. Ze ob pol 4. uri je bila dvorana nabita do zadnjega kotička. Proslava se je udeležila tudi naša vojska in predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Rudarska godba je zaigrala himno »Hej Slovanci«, nato pa je tov. Vidmar Nandi, v svojem govoru poudaril veliki pomen, ki ga je imela za našo NOV ustanovitve IX. korpusa, njegov doprinos v borbi proti okupatorju in veliko borbena vloga, ki jo je odigral pri osvoboditvi Trsta in Slovenskega Primorja.

Po govoru je zaigrala rudarska god-

ba nekaj partizanskih pesmi, nato pa je bila prireditev dijakov strokovne šole. Lepe slike iz partizanskega življenja so zelo navdušile vse občinstvo.

Po končani prireditvi je predstavnik naše vojske odklonil tov. Vidmarja za zasluge v NOV. Proslava se je končala s himno »Hej Slovanci«.

Preparje. — Na božični popoldan so na Preparju proslavili v obnovljenih prostorih šole, obletnico IX. korpusa. Tov. Maska je govoril o borbi primorskega ljudstva. Pesniški zbor je zapel nekaj narodnih in partizanskih pesmi, vmes pa so se vrstile deklamacije.

ILIRSKA BISTRICA

Proglasitev udarnikov in nagrada delavcev

Dne 24. decembra so proglasili 23 novih udarnikov dela in obdarovali več delavcev, ki so zboljšali produkcijo in dvignili normo dela.

Sklenili so, da bodo čimprej ustanovili stanovanjske zadruge, da bodo tako vsi delavci imeli primerno stanovanje in da bodo posvečali večjo pažnjo političnemu in kulturnemu življenju ter vzgoji. V ilirsko-bistriškem okraju so dosegli s prostovoljnimi delom razmerje 1:15,58.

Zelo zavedni so delavci tovarne Falersa, žage Škarpal in Tomšič, ki jih je poverjenstvo pohvalilo in nagradilo.

Tudi delavci Lesno-projektivne zadruge kažejo vedno večjo delavnost in požrtvovalnost posebno pri prostovoljnem delu.

Delavci in nameštenci gozdne upra-

ve Snežnik so samo v mesecu novembru dalj za obnovu 52.164 hr.

V tovarni Falersa in pri žagi Škarpal je prav težko izbirati udarnike, ker vsi udarniško delajo in tekmujejo.

Med nagrajenimi in pohvaljenimi ter udarniki so tudi mladoletni delavci, ženske in zidarji obnovitvenih združenj.

Delavci so poslali pozdravno resolucijo maršalu Titu in ga obvestili o uspehih, napakah in načrtih za bodoče leto.

V obratih bistriškega okraja se kaže vedno večja delavnost in disciplina, sedaj pa ko bo še preskrbljeno za delavska stanovanja in za kulturno življenje in udejstvovanje, bodo delavci bistriškega okraja na Primorskem gotovo med najboljšimi.

B. A.

Pismo mladincev iz Češke

Mladina iz vseh krajev Slovenije je odšla v bratsko Češkoslovaško, da se izuči v raznih poklicih in si pridobi znanje, s katerim bo služila domovini. Mladincev Kordič Aloja piše svoji teti:

»Kakor mnogo drugih mladincev sem odšel tudi jaz v bratsko Češkoslovaško, da se nekaj izučim, saj sama veš, kako sem želel postati mehanik.

Lahko si misliš, kako sem bil vesel, ko sem bil v tovarni »Tesla« v Pragi sprejet za elektromehanika. Pri učenju kar dobro napredujem in upam, da bom za naprej še bolj.

Tedensko imam samo 3 dni praktičnega dela v tovarni, 2 dni pa hodim v šolo v Pragi. V šoli imam nekoliko težav, ker še ne obvladam jezika, a z vztrajnim učenjem bom tudi to premagal. — Tukaj v Pragi imamo svoj Jugoslovanski dom, v katerem je 300 mladincev.

★

Šmihel pri št. Petru na Krasu. Prebivalci vasice Šmihel so nedavno pričeli s prostovoljnimi delom obnavljati dvorano, kjer bodo kulturno-prosvetne prireditve. Kljub raznim tehničnim in gmotnim oviram je delo že precej napredovalo. S svojo požrtvovalnostjo in veliko ustvarjalno voljo so se posebno izkazali tovariši Kranjc Alojz, Renko Jože, Štregar Miro, z denarnimi sredstvi in prevozom raznega materiala pa so prispevali tudi nekateri prebivalci iz Ribnice, Male Pristave, Narina. — Delo hočemo nadaljevati še z večjo vneto, da bomo v najbližji bodočnosti lahko imeli v tej dvorani kulturno-prosvetne prireditve. B. V.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Preteklo nedeljo smo na zboru volivcev razpravljali o elektrifikaciji našega kraja. Sklenili smo, da bomo večino del, ki so v zvezi z elektrifikacijo, opravili prostovoljno. Droge, ki so potrebne za napeljevanje, bomo pripeljali in postavili sami, prav tako bomo ob cesti skopali jame za drogove. Sami bomo postavili zidano transformatorsko hišico. Navozili bomo gramoz, opeko in ostali gradbeni material. Pri vsem delu bo pomagala tudi mladina.

R. D.

Iz Nove Stifte. V nedeljo se je vršil v Novi Stifci masovni sestanek, kateremu sta prisostvovala tudi dva člana okrajne Tov. Mali Ivan je imel referat o popisu krompirja ter je vsem zbranim prikazal najnovejšo oddajo. Nekaj prebivalcev Nove Stifte, ki nimajo svoje zemlje, se je takoj prijavilo, da ga prostovoljno še nekaj oddajo. Zbrance je bilo še 700 krompirja. — Naslednji dan sta tovariši z okraja pregledala zalogo krompirja pri Falej Mariji, ki je prijavila le 600 krompirja. Pri njej sta ga našla 1300 kg, 700 kg sta ga zaplenila. Pri Falej Mariji sta le dva družinska člana, ki prav gotovo ne rabita zase take količine krompirja. Ko je Falejeva poskušala s solzami in s podkupovanjem pregovoriti kontrolna organa, da bi ji pustila neprijavljene krompir, pa ji to ni uspelo, jima je očitala, da ji delata krivico. Gotovo se ne zaveda, da v resnici sama dela krivico, ki jo obsojajo vsi zavedni ljudje da namreč zadržuje krompir za špekulacijo, dočim v drugih krajih in drugih federalnih edinicah nimajo niti najmanjše zaloge.

L. F.

NAŠE DELO IN USPEHI

Akcija za čim večji donos koruze

V petek, 27. decembra, se je vršil na ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo v Ljubljani enodnevni tečaj za odbiro koruze. Tečaj sta vodila univ. prof. dr. Tavčar in inž. Ferlic, udeležili pa so se ga strokovnjaki ministrstva ter mnogi kmetijski referenti iz okrajev in upravni državni posestev. Še pred pomladjo morajo kmetijski referenti organizirati v svojih okrajih odbiro koruze v storžih, pri tej odbiro pa mora sodelovati vse ljudstvo, vse množične organizacije. Naš petletni načrt, kakor tudi načrt za leto 1947 predvideva splošen dvig donosa poljskih kultur, med katerimi ima ravno koruza važno mesto, saj je v mnogih krajih glavna hrana ljudem in živalim. Dasi je v bodočem setvenem planu

zmanjšana površina za koruzo, moramo z dvigom donosa po hektarju vendarle povečati njeno skupno produkcijo.

Predavatelja sta s svojimi predavanji seznanila navzoče z genetično stranjo ter z agrotehničnimi merami odbire koruze. V Jugoslaviji imamo zasejanih s koruzo 2 milijona 700.000 ha površine. Ako dvignemo donos po hektarju za 50 kilogramov, kar je vsekakor izvedljivo, pomeni to v denarju 300 milijonov več. S pravilno odbiro najboljših sort in najboljše seme ter s pravilno pripravo zemlje, ki najbolj ustreza koruzi, pa tudi s pravilnim križanjem posameznih ustreznih sort bomo brez težav izvedli naloge, ki nam jih stavlja novi setveni načrt.

NEKAJ KRITIČNIH PRIPOMB MARIBORSKEGA

S prvim novembrom so bile tehnične baze v Ormožu, Mariboru in Murski Soboti ukinjene. Skrb za obnovu podeželja je prešla na okrajne ljudske odbore. V mariborskem okraju je skupno 19 obnovitvenih združenj, ki so obnovile od 1681 porušenih zgradb 1015 stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopj, kar znaša skupno 67%. Povprečno razmerje vrednosti izvršenega dela in krediti znaša 1:6,2. Najboljša združba v mariborskem okraju je zadruga Sv. Miklavž pri Ormožu, ki je dosegla razmerje 1:8,5 in se tudi izkazala v zadrugnem delu.

Pomanjkanje gradbenega materiala in premajhno število strokovnega kadra je neugodno vplivalo na obnovu, vendar pa je pri tem tudi krivda gradbenega nadzorstva, ki je dopustilo izredno mnogo sušmarstva ter zidanja na črno. Lahko rečemo, da je bilo najmanj 5% novogradenj zgrajeno na črno. Izdanih je bilo tudi preveč gradbenih dovoljenj, saj je število novogradenj doseglo skoraj število obnovljenih zgradb. Tako je bilo v plujskem okraju izdanih nad 200 gradbenih dovoljenj, pri tem so pa ostala nekatera ostrašja nepokrita.

Prav tako je bilo na podeželju slabo organizirano sodelovanje množičnih organizacij pri obnovi.

V glavnem so pa v mariborskem okraju zapadli pri obnovi lokalpatriotizmu. To se je zlasti opazilo pri razdeljevanju stešnjakov, ki jih je mariborsko okrajno porabilo toliko, da je zavrla obnovu v drugih predelih Slovenije.

V razdelitvi gradbenih strokovnjakov še vedno opazamo napake. V Prevaljah n. pr. je zaposlen gradbeni strokovnjak

O GRADBENI DELAVNOSTI OKROŽJA

v drugem resorju na okraju, mesto gradbenega referenta pa je prazno.

Pri reorganizaciji cest so okrajni prevzeli vzdrževanje cest, za katere je prej skrbela Direkcija cest. Pri tem so vsi fi okrajni skoraj brez prevoznih sredstev, predvsem pa nimajo urejene cestne službe. Stanje cest se je v kratkem času poslabšalo.

Okrajno gradbeno podjetje — usmerjevalec gradbene delavnosti

Na teritoriju mariborskega okrožja so se začela na iniciativo gradbenega oddelka ustanovljati okrajna gradbena podjetja poleg že obstoječega okrajnega podjetja »Magrad«. Gradbena podjetja so že ustanovljena v Ptuj, Ljutomeru, Murski Soboti in Slovenski Bistrici, ustanovljajo pa se v Gornji Radgani in v okraju Maribor-okolica. Poleg teh gradbenih podjetij pa spada med državna podjetja tudi bivše privatno podjetje Jelenc in Šlajmer v Mariboru, ki je po zakonu o nacionalizaciji postalo državno podjetje. Gradbeno podjetje »Magrad« je doseglo v novembrskem tekmovanju prvo in drugo mesto v tekmovanju zidarjev.

Ta državna podjetja bodo z organiziranjem delavnic za gradbeno-obrtniške izdelke, z normiranjem in akordiranjem dela konkurirala privatnim podjetjem. Z načrtnim razdeljevanjem gradiva bodo ljudski odbori preko teh podjetij pobijali sušmarstvo in zidavo na črno, gradbena podjetja pa bodo istočasno tudi usmerjevalec gradbene delavnosti po okrajih.

DELOVNI USPEHI KOMUNALNEGA GRADBENEGA PODJETJA V BEOGRADU

Prizadevanju delavcev in vodstva komunalnega gradbenega podjetja v Beogradu se moramo zahvaliti, da so bila izvršena velike dela pri zidavi in obnavljanju gradbenih objektov. Od ministrstev so zgrajena in obnovljena poslopja ministrstva za industrijo Srbije, predsedstva vlade Srbije (ki bo zgrajeno koncem tega meseca), ministrstva za pomorstvo in garaže zveznega ministrstva za notranje zadeve.

Do sedaj so zgradili 50 stanovanjskih poslopj. Na južnem Bulvarju bodo kmalu končane tri zgradbe s 30 stanovanji. Na severnem Bulvarju bo zgrajeno do maja prihodnjega leta pet zgradb s 160 stanovanji. Do poletja prihodnjega leta bodo dovršena poslopja za otroške kolonije v Kostuntjaku in Sanovem brdu. V Krajski ulici gradijo vodohran, ki bo sprejel 30 milijonov litrov vode. Izmed javnih poslopj sta obnovljeni poslopji

Kolaričevega ljudskega vseučilišča in urbanističnega inštituta. V gradnji je poslopje Prezidijske ljudske skupščine FLRJ. Poleg tega bodo v teku te gradbene sezone obnovili 18 osnovnih šol in osem gimnazij, zgradili delavnico na srednji tehnični šoli, delavski pension beograjskega električnega in prometnega podjetja, šest skladišč, tržnice na Senjaku in mlekarne na Gvozdovcu. Zgradili so 25 lesenih in betonskih mostov in nadvozo. Uredili so 20 ulic in dva trga.

Delovni kolektiv komunalnega gradbenega podjetja je presegel v novembrskem tekmovanju normo za 14,42%. Strokovni delavci so presegli normo za 23%. Priglasili so 14 udarnikov, pohvaljenih in nagrajenih pa je bilo 60 delavcev. S prostovoljnimi delom so izvršili barvanje nančevskega mostu. Delovne skupine so delale prostovoljno v Sopotu in Surčinu. Za delo so prispevali 5376,50 din,

za sindikalni delom 10.165 din, a za ponešence v Albaniji so zbrali 14.560,50 dinarjev. Organizirani so bili tečaji za školske delavce. Imeli so 10 strokovnih in 79 splošnih predavanj.

Naša novoletna številka izide v sredo, 1. jan., prihodnja v edna pa v soboto, 4. januarja.

